

Onderwerp

Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2025-2028

Opsteller	Liesbeth Faber	Collegebesluit	25 februari 2025
Programma	Veiligheid, Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Behandeldatum Raad	28 mei 2025
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls en C.M.H. Daemen	Status	Openbaar

Samenvatting

Met het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2025-2028 geeft gemeente Nijmegen invulling aan een belangrijke wettelijke taak (artikel 43a) in de uitvoering van de Alcoholwet. Het plan heeft als doel het voorkomen en terugdringen van alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik onder de 25 jaar waarbij het beleid rondom preventie van alcoholgebruik als de handhaving van de wet worden geïntegreerd.

Advies

1. Het document 'Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2025-2028' vast te stellen, waarin we:
 - doelen rondom de afname van alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van excessief alcoholgebruik (met name bij studenten) stellen;
 - vastleggen dat we onze preventieve aanpak voortzetten, die bestaat uit educatie, ondersteuning en vroegsignalering en voornamelijk gericht is op alcoholverstrekkers, ouders en scholen;
 - in hoofdlijnen informeren hoe de burgemeester omgaat met zijn bevoegdheden rondom dit thema in het kader van openbare orde en veiligheid;
 - lokale en regionale samenwerkingsafspraken vastleggen;
 - vastleggen hoe we de resultaten van het beleid monitoren en evalueren om zo, indien nodig, tijdig te kunnen bijsturen.

Aanleiding

Sinds 2014 is ieder gemeente verplicht een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol te hebben (artikel 43a Alcoholwet). De Alcoholwet is een bijzondere wet die de verstrekking van alcoholhoudende dranken regelt en onze jeugd beschermt tegen de negatieve effecten van alcohol op gezondheid en veiligheid. Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol moet elke vier jaar gelijktijdig met de vaststelling van het gemeentelijke gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid, worden vastgesteld.

Gemeente Nijmegen streeft ernaar dat haar jonge inwoners gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Met de Visie op Gezondheid 2040, *Op weg naar een gezonde samenleving voor iedereen*, en de Uitvoeringsagenda Gezondheid 2025-2028 geven we richting aan de uitvoering van het brede gezondheidsbeleid. Gezond opgroeien is één van de vijf speerpunten in de agenda. We beschrijven hierin de aanpak rondom het voorkomen dat jongeren alcohol gaan drinken en het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren. Dit Preventie- en Handhavingsplan Alcohol is de uitwerking van deze belangrijkste doelstellingen en maatregelen, waarbij het beleid rondom preventie van alcoholgebruik als de handhaving van de wet worden geïntegreerd. In het plan ligt de focus op het

voorkomen en terugdringen van alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik onder de 25 jaar. Om ervoor te zorgen dat de doelstellingen behaald worden zijn lokale en regionale samenwerkingsafspraken gemaakt en vastgelegd in het plan.

Beoogde impact

Het doel van het 'Preventie- en Handavingsplan Alcohol 2025-2028' is het voorkomen en terugdringen van alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik bij jongeren en jongvolwassenen om zo onze jeugd te beschermen tegen de negatieve effecten van alcohol op gezondheid en veiligheid.

Het plan draagt bij aan de volgende ambities en doelen van de stadsbegroting:

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg

<i>Ambitie</i>
Inwoners voeren eigen regie over hun leven, gezin en gezondheid en actief deelnemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.
<i>Doelen</i>
• We hebben een stevig opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en scholen. • De gezondheid van Nijmegenaren wordt bevorderd door een preventieve basisinfrastructuur en een integrale aanpak. • Gezondheidsverschillen in Nijmegen worden kleiner doordat we mensen met verhoogde gezondheidsrisico's extra ondersteunen.

Programma Veiligheid

<i>Ambitie</i>
We zijn een veilige en weerbare stad voor iedereen waar we overlast en criminaliteit voorkomen en tegengaan.
<i>Doel</i>
• We voorkomen en gaan problemen van overlast, veelvoorkomende criminaliteit en high impact criminaliteit tegen.
<i>Ambitie</i>
We zijn een stad waarin de openbare orde en fysieke veiligheid zijn geborgd. Veiligheidsmaatregelen zijn altijd redelijk, billijk en evenwichtig.
<i>Doel</i>
• We vergroten de veiligheid van evenementen, horeca en markten risicogestuurd waarbij we ondernemers, organisatoren en inwoners stimuleren verantwoordelijkheid te nemen voor de veiligheid.

Argumenten

1.1 We beschermen onze jeugd tegen de schadelijke effecten van alcohol

Door de aanpak van de gemeente Nijmegen voort te zetten en de doelstellingen verder aan te scherpen kunnen we onze jeugd blijvend beschermen tegen de schadelijke effecten van alcoholgebruik.

1.2 We voldoen hiermee aan de wettelijke taak in de Alcoholwet

In het Preventie- en Handavingsplan Alcohol staat beschreven hoe de gemeente Nijmegen de komende jaren invulling geeft aan de Alcoholwet. Het plan bevat zowel de

preventie van alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen als de handhaving van de wet. Hiermee wordt het beleid van de twee belangrijkste beleidsterreinen, te weten Publieke gezondheid en Veiligheid gecombineerd.

1.3 We geven hiermee uitvoering aan de Visie op gezondheid Nijmegen 2040 met bijbehorende Uitvoeringsagenda gezondheid 2025-2028

Het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren is onderdeel van het speerpunt Gezond opgroeien. Daarnaast sluiten we hiermee aan op 'Wij zijn Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen' en het lokaal preventieakkoord Nijmegen waarbij we aandacht hebben voor bewustwording van alcoholgebruik.

1.4 We hebben met elkaar de doelen en samenwerkingsafspraken geformuleerd

In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2025-2028 worden de lokale, regionale en landelijke cijfers omtrent alcoholgebruik beschreven en met elkaar vergeleken. Op basis van deze analyse zijn lokale doelstellingen geformuleerd ten aanzien van alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen. We werken regionaal samen waar mogelijk en lokaal waar nodig om deze doelstellingen te behalen. Hiervoor zijn regionale samenwerkingsafspraken vastgesteld en benoemd in het plan.

Kanttekeningen

2.1 We zijn deels afhankelijk van derden

In het preventie- en handhavingsplan benoemen we verschillende doelstellingen. Met het uitvoeren van verschillende acties doen we samen met onze partners ons best om dit te realiseren. Gedragsverandering wordt voor een groot deel beïnvloed door vrienden en ouders. Door met de acties het onderwerp te blijven agenderen hopen we gedrag te veranderen.

2.2 Het plan is nog geen integraal plan voor preventie en handhaving van alcohol en andere drugs

Vanuit het wettelijk kader, cijfers rondom alcoholgebruik en de hierboven beschreven risico's van alcoholgebruik bij jongeren en jongvolwassenen focussen we met het preventie- en handhavingsplan op het middel alcohol. Dit neemt niet weg dat we ook aandacht hebben voor drugspreventie. In verschillende aanpakken, zoals Helder op School, 'De (studenten)tijd van je leven!' en de STAD-aanpak, maakt het thema drugs onderdeel uit van de preventieve inzet.

Fatale termijn

Er is geen sprake van een fatale termijn. De wens is dat het Preventie- en Handhavingsplan tezamen met de Visie op gezondheid Nijmegen 2040 met bijbehorende Uitvoeringsagenda 2025-2028 op 16 april 2025 worden behandeld door de raad. Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol moet elke vier jaar gelijktijdig met de vaststelling van het gemeentelijke gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid, worden vastgesteld.

Financiën

De vaststelling van het document 'Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2025-2028' heeft geen financiële gevolgen. De beoogde budgetten maken al onderdeel uit van het uniforme

deel van de GGD, de reguliere subsidie van IrisZorg Preventie en de tijdelijke subsidie t.b.v. de uitvoer van de aanpak 'De (studenten)tijd van je leven!' door IrisZorg Preventie.

Om de resultaten van het beleid rond alcoholmatiging te evalueren wordt er onder andere gebruik gemaakt van mystery shopping-onderzoek. Het laatste onderzoek is uitgevoerd in 2022. Met de regiogemeenten is voorlopig afgesproken een dergelijk handhavingsonderzoek eind 2027 te herhalen, zodat resultaten als input dienen voor een volgend Preventie- en Handhavingsplan Alcohol. Wanneer we er in Nijmegen voor kiezen dit onderzoek uit te voeren, dan kijken we in 2027 uit welke programma de benodigde middelen gedekt kunnen worden.

N.B. Het uitvoeren van een handhavingsonderzoek is geen wettelijke verplichting.

Vervolg

Na vaststelling van het plan wordt de uitvoering van het beleid gecontinueerd om te voldoen aan de afgesproken doelstellingen.

Bijlage(n)

1. Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2025-2028